

Oredownik jest pismem redagowanym przez domorosłych to jest przez lud dla ludu, nie rości sobie żadnych praw być fachowem czyli zawodowem; jest pismem o charakterze familjarym.

Oredownik jest pismem dla prostaków, pragnie pobudzić i zachęcić lud do czytania; starając się być niejako elementarzem, pragnąc zastosować się do pojęć i sposobu myślenia chłopskiego rozumu.

Oredownik, na okolicę zamieszkałą przez 750-800 rodzin — z których tyłu nie zna sztuki czytania — nie może przynieść zysk; ale pragnie dać choć odrobinę oświaty, licząc na podparcie jej miłośników.

Nowy Rok — 1928

Stary Rok zegna nas! Nie każdemu dotrzymał tego, czego się od niego spodziewano — witaliśmy go z radością i nadzieją — tak jak witaliśmy wiosnę i budzące się na nowe życie w przyrodzie. Ale niejednego zawiodła wiosna i niejednego zawiodł ubiegły rok: jednemu dał jedno i drugie, obfitość i szczęście, drugiemu niedostatek i troski serdeczne.

Obecnie stoimy na progu Nowego Roku nowej zagadki.

Cała przyroda w głębokiej pograżona jest ciszy, wszędzie spokój i milczenie. Na niebie jednak błyszczą miliony gwiazd i nadzieja przepelnia serca nasze. Jak jutrzeńkę witamy Nowy Rok i patrzymy na przyszłość, którą rozpoczynamy, jak na dobrego przyjaciela.

Jeżeli jednak pragniemy, aby Rok Nowy był lepszym od przeszłego, to przede wszystkim sami się o to starać musimy. Z dobrych zamiarów i chęci i z poważnych usiłowań składa się ostatecznie budowa naszej przyszłości, a im więcej sami nad nią pracujemy tem więcej harmoniji i siły jest w istocie budowli. Jeżeli czasem tracimy nadzieję, jeżeli nam się zdaje, że nigdy do celu nie dojdziemy, to patrzymy na tych, którzy z upragnieniem dążą do tego, co my już osiągnęliśmy i co wogóle posiadamy.

Chorobą złożony człowiek czułby się nad wyraz szczęśliwy, gdyby mógł pracować tak jak my, — matka, żona lub siostra patrzą z ucziem pewnej zadość na całą rodzinę naszą, zgromadzoną w domu rodzicielskim. One tęsknią za tymi, którzy daleko od nich pędzą życie samotne, tyłaczki i których Bóg wie kiedy, zobaczą! A jeżeli nie należymy do wybranych losu, jeżeli nie opływamy w dobra ziemskie, to ile tysięcy,

milionów ludzi mają jeszcze mniej, niż my, ilu niema nawet kawałka chleba dla zaspokojenia głodu.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Nowy Rok

Gdy północ ostatnią bic zaczął zegary
Kij bierze podróży zgrzybiały Rok stary
I budzi śpiącego młodziana:

„Wstań“, rzecze, mój synu, i czuwaj przytomnie,
Bo rządy nad światem sprawować masz po mnie,
Gdy zorza zabłyśnie poranna.

Syt sławy i troski, strudzony odchodzę;
Ziarn wiele najlepszych rozsiałem po drodze,
Ty, synu, miej pieczę nad niemi!

Patrz, aby z posiewu miłości i zgody
Obfity plon rychło zebrały narody---
Za rządów twych jeszcze na ziemi!

Gdzieś w dali dmą wichry i burza się sroży---
Zażegnaj ją, synu, przebłagaj gniew Boży,
Co zsyła na świat te klęski;

Bo lepszą oliwną gałązka pokoju
Niż wawryń skrwawiony zdobyty gdzieś w boju
Miecz rdzawy --- niż oręż zwycięski.

Niech będzie na ziemi i jaśniej i lepiej;
Cierpiący niech wytehną a przejrzą niech ślepi,
Niech prawdą świat stoi i pracą!

Wiedz ludzkość do celu drogami prawemi,
A prędzej czy później, dadź pewny, na ziemi
Wdzięczności dług tobie wypłaca!

I cicho, bez śladu jak duch, co odlata,
Znikł starzec strudzony nu zawsze ze świata.
A wielu-z go z żalem zegnał?

Lecz kiedyś, po latach, gdy wspomną zdów o nim
To, starce my sami, łzę żalu uronim
Im dawniej --- tem lepiej bywał!

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

W jakimkolwiek bądź położeniu jesteśmy, dziękujemy zanie Bogu, a nadzieja, która w dniach smutku i zwątpienia sił nam dawała i lepsze jutro nam obiecała, niech i nadal w naszych pracach i poczynaniach będzie przewodniczką.

Więc Nowy Rok zawsze witamy z radością i życzymy sobie nazwajem jak najwięcej szczęścia i pomysłności. Z natężoną uwagą patrzmy na wskazówki zegara, a gdy obie łączą się razem, gdy dzwony północ zwiastują, wołamy; „szczęśliwego Nowego Roku“.

I serca żywej uderzają i usta weselej się ośmiechają --- a w głębi duszy zawsze jest pytanie; „co mi ten Rok Nowy przyniesie?“

Co przyniesie — to już trzeba zostawić Bogu — On wie najlepiej, co nam może dać, a czego odmówić musi. W każdym razie obok szczęścia znajdzie się zawsze trochę goryczy, a po smutku i cierpieniach błysnie zawsze chwila swobody. Bo wszystko ciągle się zmienia — nic trwałego nie ma na świecie. Miejmy wszakże nadzieję, że Rok Nowy da nam chociaż w części to, czego pragniemy:

Błogosławieństwo naszej pracy w plonach roli i wszelkim dobytku;
Pokój dla rodzin, sąsiadów i bliźnich;

Zgodę i jedność w pracy społecznej, dla większej chwały narodu naszego.

F. Missler G. m. b. H.

Reprezentante O. Henze Bremen

Buenos Aires

San Martin 666

Znana Polakom od dziesiątek lat Firma moja poleca swe usługi w zakresie.

Kart okrętowych do i z Polski, po cenach przystępnych.

Przesyłki pieniężne do Polski, w dolarach Północnej Ameryki, wykonuje szybko i pewnie do samego domu odbiorcy.

Pomarańcza jako środek leczniczy

Żyjemy w strefie gdzie rośnie pomarańcza, ale mało kto wie, jaką wartość jej owoc stanowi dla organizmu naszego.

Pomarańcze są bogate w cukier i w takiej formie, iż łatwo jest przez nasze ciało przyswajany. Pomarańcze można spożywać przy każdym jedzeniu. Wartość ich pożywna i zdrowotna została stwierdzona ponad wszelką wątpliwość.

Ileż ludzi cierpiących na niestrawność, po spożyciu pomarańczy poczuło ulgę, a po spożywaniu ich po kilka przez czas dłuższy, zupełnie się wyleczyło. — Pomarańcze najlepiej działają naczczo, a w pewnych wypadkach radzą je spożywać z łupiną.

Szklanka soku owocowego przed jedzeniem, lub w międzyczasie, dodaje apetytu, działa orzeźwiająco i jest doskonałym uzupełnieniem codziennych potraw gotowanych. Pomarańcze pomagają do utrzymania zębów w czystości, a zatem chronią je od zepsucia. Sok bowiem pomarańczowy, czy cytrynowy zawiera potrzebne fosfory i inne składniki mineralne konieczne do utrzymania zdrowych zębów. Każdego dnia potrzebne nam są sole mineralne, zawarte w pomarańczach, a niezbędne dla zapewnienia wzrostu kości i zębów i utrzymanie ich w odpowiedniej sile.

Pomarańcze powodują alkaliczne reakcje chemiczne we krwi i przyczyniają się do wytwarzania alkalicznej śliny, która jest najlepszym środkiem do utrzymania ust w czystości. Wiele ludzi, którzy mają za dużo kwasu w sobie, nie chce jeść pomarańczy, czy pić soku cytrynowego, wychodząc z mylnego założenia, bardzo rozpowszechnionego, że pomarańcze i cytryny są owocami, bogatymi w kwasy, i że zatem nie pomoc, ale zaszkodzić im mogą. Doktorzy jednak przekonali się po przeprowadzonych szeregu badań, że organizm nasz spala pomarańcze i cytryny i wytwarza z nich alkaliczne substancje, które przeciwdziałają nagromadzeniu się kwasów w krwi.

Teściowa ma rację.

- Powiadam wam że mój zięć jest głupim.
- Macie rację matko! gdyby nie był głupim, to by się z waszą córką nie ożenił

Nasze dzieci.

- Mama: — Józiu, jeżeli zawsze będziesz tak niegrzeczny, wymienię cię za grzecznego chłopczyka.
- Józio — Kiedy ty tego wcale nie możesz zrobić
- Mama — Dlaczego nie?
- Józio — Kto będzie chciał oddać grzeczne dziecko i wziąć za nie niegrzeczne!

\$ 150.-^m/_n

Karty okrętowe do Europy
„Deutsche Schiffsagentur”
439 „RECONQUISTA” 439
BUENOS AIRES

„Gazeta Polska w Brazylii”

Adres: Curitiba — Parana — Brasil, Caixa postal B.
Najstarsze i największe pismo Polskie w Brazylii
 Wychodzi raz na tydzień w objętości 10 stron dużego formatu. Przynosi w każdym numerze obszernie wiadomości z życia polskich kolonji w Brazylii, mnóstwo telegramów, wiadomości z Polski, piękne powieści i t. d. Prenumerata roczna tylko 6 pesów już z przesyłką. Nr. próbne gratis.
Redacy zamówcie sobie to piękne i pożyteczne pismo

Konstrukcja budowli

Teodor Idzi

Budowniczy

Avenida Mitre y San Lorenzo (Palomar) Posadas

Wykonuje wszelkiego rodzaju budowle, Rysunki, Plany i detaliczne obliczenia dla jakiegokolwiek rodzaju budowli.

Podejmuje się budować wliczając robocizną i wszelki materiał budowlany, robocizną tylko takowej, lub podejmuje się tylko doglądać i dozorować itd. itd. itd.

Escribania de Registro

Dr. A. B. Pandiani

Notariusz Publiczny z jurysdykcją w całym Territorio.

W Posadas przyjmuje każdego dnia od godz. 6 aż do godz. 20, osobiście.

Ayacucho Nr. 372

Posadas — (Misiones)

!! KSIĄŻKI !!

Ks. Kneippa

- Moje leczenie wodą 3 \$
- Mój testament dla zdrowych i chorych 3 „
- Tak żyć potrzeba 3 „
- Kodycył do Mojego Testamentu 3 „
- Atlas roślin leczniczych 0.70

Książki te polecamy bardzo rodatkom. — Ktoby chciał nabyć, nie się zwróci do: **Redakcji Orędownika**

Edward Sniechowski

APOSTOLES Misiones
 Wykonuje wszelkie roboty stolarskie stelmachskie po cenach niskich

* Kazimierz Bresca *

* Kupuje Jerba-mate, Tytoń i wszelkie inne produkty kolonialne — Posiada zawsze wielki wybór różnych towarów.

* Kolonja Cerro-Cora Misiones

Ryzownia

„El Polones”

Kupuje i czysci ryż w jakiegolwiek ilości, miele kukurudze i inne zboża.

Michał Zubrzycki

APOSTOLES Misiones F. C. N. E.A.

Wiadomości z Polski

Garnek gliniany z monetami srebrnymi z roku 1597

W czasie prowadzenia robót drogowych na odcinku Zarki-Nieżgoda po wysadzeniu dynamitem kilku bloków skalnych, znaleziono zmurszały garnek gliniany, w którym znajdował się stos cienkich monet srebrnych z r. 1597. Na niektórych widnieje wizerunek Zygmunta III a na innych Stefana Batorego.

Wielki triumf kawalerji polskiej na drugiej półkuli

Polska odniosła wielki triumf w zawodach hipiczych, odbywających się w Madison Square. W zawodach o puchar Redmount Service, trzech jeźdźców polskich zajęło najlepsze miejsca, a mianowicie: pierwsze miejsce zajął pułkownik Rómmel, drugie miejsce rtm. Antoniewicz, trzecie miejsce porucznik Briolle (Francja), czwarte miejsce porucz. Starnawski (Polska). Po tym wyniku tej wielkiej i trudnej do zdobycia nagrody prasa amerykańska rozpisała się nadspodziewanie bardzo obszernie, wynosząc pod niebiosa wielką sztukę polskiej jazdy.

1,621.150 Żydów otrzymało obywatelstwo polskie

Rządowe pismo „Epoka“ chcąc sobie Żydów zjednać na wybory, przypomina im, co od przewrotu majowego zrobiono dla Żydów i pisze:

„Żydzi otrzymali w ostatnich czasach wiele koncesyj zarówno w dziedzinie ekonomicznej, jak kulturalnej i prawnej. Zwłaszcza tak wlokąca się i ciężąca im sprawa uzyskania obywatelstwa polskiego została radykalnie załatwiona. Dość powiedzieć, że w województwach: wileńskim, nowogrodzkim, białostockim, poleskim i wołyńskim stwierdzono i nadano obywatelstwo w 1.621.150 wypadkach.

Gospodarka socjalistów kończy się długami

Po rozbrojeniu okupantów, w kasie miejskiej Żyrardowa, znaleziono 20 fenigów

A gdy przyszedł do władzy nowy magistrat i prezydentem miasta został p. N. Rudziejewski, a wiceprezydentem J. Jędrychowski, w 1923 r. ustępujący magistrat zostawił w kasie miejskiej gotowizny dwadzieścia dziewięć miliardów marek.

A w tym czasie zakończono gmach szkoły realnej, wydzielono z powiatu i rozszerzono granice miasta. Nadto otrzymało miasto plac pod rynek 25.000 łokci kwadratowych.

Przyszedł do władzy nowy magistrat (socjalistyczny). A gdy przed 2 tygodniami ustępował, stan rzeczy był taki, że zostawił 2.500.000 złotych długu.

Polskie samochody

Polska dotychczas pomimo tak wielkiego zapotrzebowania samochodów nie posiadała własnej fabryki.

Sprawadzała tysiące Fordów, Buicków, Benzów i Chryslerów z zagranicy, wydając na to miliony złotych.

Przez 10 lat jakoś nikt nie pomyślał o założeniu polskiej fabryki samochodów, co oczywiście musiało się odbić niepożywnie na naszym bilansie handlowym.

BACZNOŚĆ!

Ze złodziejami i oszustami, którzy czyhają na sposobność by odrzec Cię z krwawo zapracowanych oszczędności.

Staraj się uniknąć wpaść im w paszczę, składając swe oszczędności do banku gdzie prócz pewności przyniosą Ci korzyść w formie 4% od sta rocznie. **Nasa**

Sekcja Polska

przyjmuje wkłady, wypłaca takowe, zajmuje się wszelkimi operacjami bankowymi, przesyłkami w dolarach, szterlingach lub pezach do Polski, Węgier, Jugosławacji, Rumunii i Czech.

Znajduje się w pierwszej galerji podziemnej naszego budynku, okienka 19 - 20 - 21 i jest otwarta codziennie od 10 do 15 a w sobotę od 10 do 12.

The FIRST NATIONAL
BANK OF BOSTON

Sucursal Buenos Aires — Florida 99
Sucursal Avellaneda - Av. Gral. Mitre 301, esq. Maipu

Dopiero zakłady mechaniczne „Ursus“ zajęły się tą doniosłą sprawą. W Czechowicach pod Warszawą wybudowano wielkie zakłady przemysłowe i oto kilka dni temu pierwsze polskie samochody z marką „Ursus“ opuściły mury fabryki, co w dziejach polskiego przemysłu i sportu automobilowego stanowi moment przełomowy.

Pierwsze trzy samochody wybudowane przez fabrykę „Ursus“ są: półciężarowe, dwutonnowe o mocy silnika 22 HP. Szybkość mogą rozwinąć do 70 kilometrów na godzinę.

Ministerstwo spraw wojkowych zamówiło kilkaset sztuk samochodów tego typu dla użytku armji.

Pierwsze te wozy, które wykonano jako próbne, okazały się bardzo solidnymi pod względem konstrukcji oraz zalecają się wprost rekordową oszczędnością zużycia benzyny na 150 km. 12 litrów.

Samochody marki „Ursus“ budowane są wyłącznie z materiałów krajowych, które okazały się do tego celu wprost znakomitami.

Na razie fabryka zamierza produkować po 50 sztuk miesięcznie. Początkowo jeden typ, ale w najbliższej przyszłości fabryka przystąpi do budowy wielkich wozów ciężarowych cztero-tonnowych oraz wozów terenowych sześćkołowych. Produkować się będzie również samochody osobowe o dwóch typach.

Humor

Niezdolny

— Wiesz, Felek, próbowałem różnych fachów, lecz żaden mi się nie podoba.

— To spróbuj zostać blaznem, cyrkowym, może ten fach będzie ci się podobał.

Mleko to trueizna

Wojciech: --Takim słaby! Doradźcie mi kumotrze jakie lekarstwo.

Józef: — Porzućcie wódkę i wino i nocujcie w domu, a pijcie dużo mleka.

Wojciech: -- Co? mam pić mleko? Dłannie to trucizna!

Potrzebny jej magnes

— Maniu, pocios kupila taki wielki magnes?

— Widzisz, Kazio ma podobne zelazny charakter, wiec chce go magnesem do siebie przyciągnąć.

W sądzie

— Czy pan żonaty?

— O tak, panie sędzio. Chyba ze trzy razy.

— Co to ma znaczyć?

— Bo moja żona za trzy wystarczy.

Nasi skleparze

-- Panie kramarzu! pokażcie mi ten towar, ten z góry!

-- Szkoda mojej fatygi, wy go nie kupicie!

Filozofja dziecka

— Dlaczego to, Stasiu kłócisz się ciągle z twym braciszkiem? Powiniedes przeciez mu ustąpić, on starszy!

— A dlaczego mama nie zawsze tatusiowi ustępuje?

Zima w Europie

W dniach 18 i 19 grudnia r.ub. odwiedziły Europę wielkie zimna. Oto co doniesły telegramy:

W Polsce zimno dochodziło do 23 stopni poniżej zera, tak samo w Skandynawji, (Szwecji i Norwegji) i Austrii. W Londynie panowało zimno, jakiego od 32 lat nie zanotowano. We Francji rzeki i kanały pozamarzały, wiele osób zmarzło. Na Węgrzech było takie zimno, że łodzie motorowe na rzekach i jeziorach zostały przez lody uwięzione. W jednej miejscowości znaleziono człowieka siedzącego na koniu i trzymającego drugiego za ude zamarzniętych.

W Jugosławji znaleziono 20 ludzi ze służby kolejowej zamarzniętych, tak samo 17 żołnierzy stojących przy granicy.

Na Śląsku zimno doszło do 25 stopni poniżej zera.

W Niemczech rzeka Ren zamarzła.

W Belgji w ciągu 24 godzin umarło od zimna kilkanaście osób. Od lat 45 nie pamiętają podobnego zimna.

Biuletyn Dyrekcji Ziemi

W Nrze 22 donosi że:

Tytuły własności podpisane zostały APOSTOLES Teodora Atamaniuła i Jana Tuzinkiewicza

Cena Ziemi

CERRO CORA: Na lote Nr. 12, fracc B i D została nałożona cena \$ 15 za hektar.

Kradzież (!?)

Z kolonii Eldorado proszą nas aby ogłosić, że pracowali tam kilka tygodni niejacyś Stanisław Owsianowski i Zygmunt Skrzypczyk. Ten ostatni pomagał ćwiczyć chór kościelny. W tym celu zostały mu wyzyczone skrzypce wartości 80 \$ Nagle obaj zniknęli, a z nimi skrzypce.

Ktoby o ich pobycie wiedział, niech da znać do Redakcji lub wprost do:

Rdo Padre Jorge
El Dorado Alto Parana (Misiones)

Ze swiata

Ogień w muzeum

Kraków, 21-- W pałacu hrabiego Tarnowskiego pod Sandomierzem, gdzie było nagromadzonych dużo pamiątek historycznych wybuchł pożar, w którym 8 osób zginęło, a 7 się poparzyło.

W pałacu mieściło się muzeum rzeczy artystycznych, najdroższych w Polsce obrazów i ksiązek z wieków średnich. U-atowano tylko część ksiązek. Przyczyna pożaru dotychczas niewiadoma.

Co uradzili socjaliści polscy i litewscy?

Berlin, 20 — W Berlinie odbyła się konferencja socjalistów państw północno wschodnio europejskich, na której omawiano szczególnie stosunki polsko litewskie

Po deklaracjach przedstawicieli litewskich Kairysa i Epslena i polskiego Niedziałkowskiego, konferencja orzekła, że załagodzenie sporu polsko-litewskiego w Genewie nie jest zadawalniającem i orzekli że przeszkodą do zawarcia stałego

pokoju jest panujący, jak w Polsce tak i na Litwie, skrzyty lub otwarty militarizm

Rok wyborów

W roku 1928 odbędą się wybory do ciał prawodawczych we Francji, Anglii, Belgji, Polsce a prawdopodobnie i w Niemczech. To też rok 1928 możnaby słusznie nazwać „wielkim rokiem wyborczym“.

Militaryzm Europy

Angielskie ministerstwo spraw wojskowych odpowiadając na rozsiewane przez Lojd Dżordża wiadomości, jakoby siły zbrojne Europy wynosić miały 10 milionów żołnierza, stwierdziło, iż obecnie w Europie pod bronią znajduje się 3 1/2 miliona żołnierzy. W roku 1914 siły zbrojne Europy wynosiły 5,300.000 chłopca.

Liczba kobiet w stosunku do mezczyzn

W Europie na 1000 mezczyzn przypada 1024 kobiety, w Afryce 990, w Ameryce 977, w Azji 944 w Australji 812.

Wśród krajów Europejskich stosunkowo najwięcej kobiet ma Norwegja: 1060 na 1000 mezczyzn. Z kolei idą: Anglia z 1059 kobietami Szwajcarja z 1056, Hiszpania 1044 Portugalia z 1041, Niemcy, Austria i Węgry z 1033, Danja z 1032 Rosja z 1022 Francja z 1008. Inne państwa Europy mają mniej kobiet niż mezczyzn. I tak np: Włochy liczą tylko 989 kobiet na 1000 mezczyzn, Belgja 985 a patswa bałkańskie około 950. W Afryce kilka państw, w tej liczbie Egipt, ma więcej kobiet niż mezczyzn, w większości jednak krajów Afrykańskich mezczyźni są liczniejsi od niewiast. Najwięcej kobiet znajduje się w Indiach Zachodnich, 200 więcej niż mezczyzn. W Ekwadorze na 1000 mezczyzn przypada 1129 kobiet, w Mertynie 1091, w Kolumbji 1058. Salwador jest jedynem państwem na świecie, gdzie liczba mezczyzn równa się liczbie kobiet. W Stanach Zjednoczonych na 1000 mezczyzn wypada tylko 978 kobiet, w Peru i Kanadzie 976, w Argentynie 942 w Brazylji 938, w Urugwaju 934 w Japonji 971, w Indiach angielskich 944 na Syberji 932, w Azji środkowej 909, na Kaukadzie 898, na Cejlione 877 w Hong—Kong 375.

Kto czego się boji?

Rolnik:	Posuchy i nieurodzaju
Kupiec:	Nierzetelnego dłużnika
Budowniczy:	Burzy i cyklonu
Kontratysta:	Sztrajku robotników
Robotnik:	Braku pracy
Urzędnik:	Spuznienia pensji
Właściciel domu:	Komornika nieplacącego
Złodziej:	Policjanta
Towarzystwo:	Nieplacących członków
Działacz spłeczny:	Plotkarza

'LETICIA'

Królowa Haftowania

15 lat gwarancji

Żądajcie wyjaśnień od sprzedających je w waszej miejscowości

Jedyni
koncesjoniści
Schejtman & Cia
Belgrano 1776
Buenos Aires

„LORD“

Najlepszy fonograf fabrykacji szwajcarskiej

Głos silny i czysty — Reprodukacja Prima-
phoniczna eksatna.

Ceny zniżone — Obaczcie je w składach

PRZEGLĄD

Religijny Parafjalny i Społeczny

Bolączki rodzinne naszego społeczeństwa

W porze roku, gdy Kościół św. obchodzi uroczystość świętej Rodziny, nie będzie od rzeczy przypomnieć rodzicom ich wielki, ważny i święty obowiązek: o wychowaniu dzieci.

Jak go wypełniają?

O wychowanie ciała i zapewnienie dzieciom jakiegoś wykształcenia, to jako tako się starają, ale o prawdziwym, chrześcijańskim wychowaniu w całej pełni znaczenia tego słowa, na podstawie zasad nauki Jezusa Chrystusa i Kościoła św. — wielu ani myśli ani nawet pojęcia nie ma! Wielu uważa dzieci jakby tylko jakiś „przychówek” — i więcej nieraz dbają i starają się o chudobę, aniżeli o swe dzieci. I tak np. kiedy nawet z ich winy i niedbalstwa zachoruje i umrze im dziecko, to nieraz mniej dziecięcia żałują, jak straty bydłaka!...

Więcej dbają o zwierzęta i bydłaka, aniżeli o dzieci swoje, — i więcej im żal utraty nierozumnego stworzenia, aniżeli utraty nieśmiertelnej duszy dzieciąt swoich!

O tej stracie duszy i nieba to najmniej myślą i najmniej dbają! Ileż to rodziców np. posyła dzieci paść bydło nieraz przez całe lata, tak że w niedziele i święta na Mszy św. nie są, choć do tego nietylko starzy, ale i dzieci są obowiązane, i więcej dbają o nakarmienie bydła, aniżeli nakarmienie i o posilenie duszy dziecięcia ofiarą Mszy św. i słowem Bożem, — i nieraz dzieci tygodniami nawet na Mszy św. i na nauce katechizmowej nie są i z bydłakami jak bydłatka żyją! I dbająże tacy rodzice o wychowanie i duszę dzieciąt swoich? Powiedzą mi na to niektórzy: „Przecież nie mogę dziecka do kościoła posyłać, bo musi paść bydło!”... Musi?... Oj nie musi, nie, tylko ty je, niedobry ojciec, przymuszasz i grzech jego masz na swoim sumieniu! A co jeszcze gorsze, posyłają dzieci swe razem, chłopaków i dziewczęta, aby pasły bydło, i nie doglądają i nie pilnują, co się tam dzieje, choć sami ze smutnego doświadczenia swego wiedzieć powinni, ile tam nieraz zepsucia i zgorszenia jest! Bydelka

kazą pinować, aby szkody w polu nie zrobiło, ale dzieci od strasznej i zgubnej szkody dusznej nie pilnują! Ach, ileż to dzieci przez to niewinność i duszę swą traci!

Dalszym częstym grzechem przeciw wychowaniu dzieci jest, że dzieci śpią razem chłopcy i dziewczęta i nieraz nawet razem z rodzicami, i nie jedno widzą i słyszą, czego widzieć i słyszeć nie powinny, i dopuszczają się z braku dozoru i z danej sposobności i pokusy licznych a strasznych grzechów, za które również rodzice ciężko przed P. Bogiem odpowiadać będą!... Tak samo z winy rodziców chodzą już nieraz małe dzieci na tańce i wesela, z cieka-

Witamy!

Kierownik Konsulatu Rzeczypospolitej Polskiej w Buenos Aires p. Bronisław Langer przybędzie dnia 3 rb. stycznia 1928 do Apostoles, a dnia 5 mb. do Azary dla wręczenia dnia 6 stycznia rb. Wielb. Ks. Józefowi B. Marjanskiemu orderu „Polonia Restituta” w imieniu Rządu.

Stąd 6 mb. po południu odjedzie do Posadas i Paraguaju na kolonię Fram.

Dostojnego gościa witamy serdecznie.

Redakcja

wości, przypatrzeć się — ale tę ciekawość drogo nieraz opłacają, — bo utratą niewinności swej, gdyż na tych muzykach i tańcach słyszą i widzą same tylko zgorszenia... i wnet w ślady starszych wstępują. Przecież tam gdzieby była cholera lub ospa w domu, nie pozwolisz dziecku pójść, bojąc się, aby się dziecko twe nie zaraziło. O stokroć straszniejsza zaraza na tych tańcach!

Dalszą wielką wadą wychowania jest, że nieraz rodzice sami uczą dzieci wykrętów, kłamstwa, przekleństw i innych grzechów, — a któż będzie winien żedzieci, które powinny być przyzwyczajone do prawdomówności i brzydzenia się kłamstwem, same potem, od rodziców nauczone, nietylko kłamstwem się nie brzydzą ale kłamią od najmłodszych lat, na każdym kroku. Z dziecka kłamcy nic dobrego nie będzie! Ktoż wi-

nien że tyle dzieci od najmłodszych nieraz lat przeklinają i potem klną całe życie?... Rodzice, którzy ich swym złym przykładem tego nauczyli!

Dalszym grzechem przeciw wychowaniu dzieci jest, że rodzice widząc jak dzieci z łakomstwa niekiedy zrywają owoce w cudzych sadach, nietylko dzieciom nic za to nie powiedzą, ale nieraz i sami z tej kradzieży korzystają, — ba nawet są i tacy niegodziwi, że posyłają dzieci na kradzieże. Oto to już nietylko nie są chrześcijańscy rodzice, którzyby pamiętali na ciężki i odpowiedzialny obowiązek swój wychowania dzieci, — ale tacy wprost sami dzieci psują i gorszą i złodziejami robią; tacy sami będą winni, jeśli dzieci ich potem będą kryminalistami!

Jeden kapłan opowiada sam o sobie, że będąc dzieckiem, ukradł u sąsiada nowy świeczący grajcar, a matka kazała mu ten grajcar do sąsiada odnieść, a po drodze, prowadząc go za rękę, różgą biła. Sam ten kapłan pisze o sobie, że od tego czasu powziął największy wstręt do każdego grzechu i że to się stało początkiem jego przyszłego powołania kapłańskiego. — Oby tak wszyscy rodzice robili, — to wtedy nie byłoby tyle złodziei i kryminalistów!

Dalszym grzechem przeciw wychowaniu dzieci jest, że dzieci co innego widzą i słyszą w domu rodziców, na przykładzie własnych swych rodziców, aniżeli w Imieniu P. Jezusa uczą Kościół św. i kapłani. Szkoda z tego dla dusz dzieci zawsze straszna; bo albo wtedy dzieci mniej szanują i do serca biorą słowo nauki Bożej, które powinny nadewszystko cenić i zachować, — albo o własnych rodzicach swych nie mają potem takiego dobrego pojęcia i należnego dla nich uszanowania, jakie mieć powinny. I tak np. Kościół św. w niedziele i święta, nakazuje w dniach postu posty zachować, — a jak dziecko od własnych rodziców tego zachowania przykazań nie widzi, to i samo potem przykazania Kościoła św. łatwo

Ze świata katolickiego.

Pastorzy chwala katolicyzm

Dwuch wybitnych pastorów protestanckich z Connecticut wypowiedziało się publicznie, że czas jest najwyższy, by obywatele i obywatelki wyznań, które reprezentują ci pastorzy, zdali sobie sprawę z tego, że Kościół katolicki nie jest żadnym niebezpieczeństwem, lecz promieniem słonecznym cywilizacji i religii, i że nie widzą powodu dla czegoby Stany Zjednoczone nie miały mieć przyzendentem katolika. Wypowiadają się oni, że udziela poparcia kandydatowi katolikowi jeżeli się zgodzą z nim co do zapatrywań politycznych i domagają się od protestantów amerykańskich, by odrzucili wszelkie apele skierowane do nich, nawołujące ich do głosowania przeciw katolikowi. Jednym z tych pastorów jest dr. Franklin Kennedy: pastor pierwszego metodysko-episkopalnego kościoła w mieście, który liczy najwięcej wyznawców w stanie Connecticut. Powiada on, że gubernator Smith, który jest katolikiem, nadaje się najzupełniej na urząd prezydenta Stanów Zjednoczonych, o ile powie, że stoi silnie przy 18-tej poprawce. Drugi pastor, Morris E. Alling, sekretarz federacji kościołów protestanckich, Connecticut, powiada, że sprawa katolickiego wyznania w urzędzie prezydenta Stanów Zjednoczonych nie powinna grać żadnej roli. Chwalił on organizację Kościoła katolickiego i stanowisko Kościoła, który tak ogromnie przyczynił się do rozwoju cywilizacji. Mówił że sam chętnie będzie głosował na katolika, w tym wypadku na Smitha, ale dodaje, że we wyborach prohibicja musi się znaleźć na balocie, by łącznie z wyborem prezydenta, naród wypowiedział się i w sprawie prohibicji.

La Cooperativa Polonesa

Wielki wybór nowo sprowadzonych towarów metrowych—obuwia—narzędzi kuchennych i wszelkich drobiazgów
Ceny bardzo przystępne.

Jan Dłutoski

AZARA

Misiones

Poszukuję:

Stanisława Białogłowicza z Małopolski, pow. Drohobycz, miasto Borysław, Jego samego lub osobę, która wie o jego miejscu pobytu, upraszam o wiadomość.

Antoni Atanowski Apostoles—Misiones

Ofiarnosc katolików francuskich

Choć Katolicy Francji ponoszą podatki, jak każdy Francuz, to jednak opodatkowali się dobrowolnie na szkoły katolickie, które utrzymywać muszą z własnych funduszy.

Coroczny ten podatek dobrowolny wynosi 500.000.000 franków.

Śluby cywilne w Czechach

Liczba ślubów cywilnych w Czechach, mimo energicznej propagandy czeskich ateistów, zmniejsza się stale. Po ciężkich latach religijnego kryzysu lud powraca do zdrowia moralnego i pragnie kościelnych ślubów. Szczególnie na wsi ujawnia się coraz silniejsza niechęć do ślubów wyłącznie cywilnych. W takim np. Znaimie w r. 1925 zawarto 46 ślubów cywilnych, w r. 1926 27, a w ub. zaledwie jeden.

Osada polska wróciła do katolicyzmu

W Nefton Falls, miasteczku położonem około 45 mil na południe od Cleveland, mieszka około 85 rodzin polskich. Pozostawieni długo, bez opieki duchownej, narażeni byli na utratę wiary i łatwo też ulegali zbałamuceniu przez fałszywych proroków. Trzy lata temu zjawił się tam agitator, który, pokazując jakiś dokument, zapewniał: że jest przysłany do nich wprost od Ojca św. I ludzie ci nieświadomi zasad wiary dali się obalamucić i przyjęli go za swego pasterza. Wnet jednak przekonali się że ten samozwańczy ich pasterz sam nie wierzy ani w spowiedź, ani w Sakramenta św., a tem samem nie mógł zaspokoić ich duchowych potrzeb. Czując pustkę w duszy udali się do ks. prałata Orzechowskiego z prośbą o przyjęcie ich napowrót na łono Kościoła katolickiego. Ks. prałat przedstawił sprawę Ks. Biskupowi i otrzymawszy od niego potrzebną do tego władzę, przyjął osadników napowrót do Kościoła katolickiego.

Kaplan wielkim wynalazca

Ks. Józef Szuchy z Górnego Śląska rektor kościoła św. Trójcy w Perth Amboy, w stanie New Jersey w Stanach Z. Ameryki Półn., dokonał niezwykłego wynalazku w dziedzinie sygnalizacji kolejowej. Owocną pracą kapłana wynalazcy na tem polu uwieńczyło 17 otrzymanych patentów. Celem ostatniego wynalazku było skonstruować taki aparat, któryby sam przez się zatrzymał pociąg nawet wtedy, gdy maszynista przeoczy sygnał ostrzegawczy. Aparat nadto ma dokonać tego raptownego zatrzymania bez wstrząsów i targnięć.

Ks. Szuchy obchodził niedawno 25-lecie kapłaństwa. Badania swoje i poszukiwania naukowe przeprowadza, jak twierdzi w tym celu, by się przekonać, czy nie mógłby się przyczynić do postępu świata.

Bazył Terlecki

SKLEP — KUPNO PRODUKTÓW KOLONJALNYCH
Kamion do usług—Woz. pasażerów
AZARA — Misiones

Handel Polski

Józefa Kozłowskiego

Kupuje produkta kolonialne. — Ma zawsze na składzie wielki wybór wszelkich towarów

Korpus

Misiones

Leon Dzikowski

Wielki sklep suc. L'Escara

Kupuje produkta kolonialne — Ma zawsze na składzie wielki wybór wszelkich towarów

Ceny bardzo przystępne

KOLONJA KORPUS

Misiones

Franciszek Wojtaszyn

Sklep — kupno produktów kolonialnych
CERRO—CORA (Derendinger) Misiones

Ludwik Dominikó

Sklep — kupno produktów kolonialnych
APOSTOLES Misiones

Porady Prane

Dr. RAUL PEDRO FERNICOLA

Adwokat

Sprawy Cywilne, Handlowe i Kryminalne; Udziela porad ustnie i pisemnie; Porozumiewa się korespondencyjnie z adwokatami w Buenos Aires, Parana, Corrientes i Mendoza.

POSADAS

— Colón 324 —

(Misiones)

lekceważy i przekracza. A jak ich nie nauczą szanować i słuchać rozkazu Kościoła św. — to potem dzieci i rodziców szanować i słuchać nie będą!

Rodzice chcąc dzieci swe dobrze prawdziwie po Bożemu i po chrześcijańsku wychować, powinni przede wszystkim sami prawdziwie chrześcijańskie życie prowadzić czyli dzieciom swym we wszystkim dobrym przykładem przyświecać. To jest najpierwsze i najważniejsze w dobrem wychowaniu, gdyż jak mówi przysłowie „słowa pobudzają, ale przykłady pociągają“! Daremnie będziesz ojciec, matko, dzieci uczyć i napominać, kiedy dziecko w tobie co innego widzi, kiedy ci dziecko może powiedzieć: a ty ojciec, a ty matko, czemu tak nie robisz! Daremnie będziesz zachęcać do pacierza i do pobożnego jego odmawiania, gdy sam go pobożnie razem z dziećmi odmawiać nie będziesz; daremnie zachęcać do chodzenia do kościoła i do śś. Sakramentów, gdy ty sam z nim nie będziesz chodził, daremnie zachęcać i pobudzać do unikania tego lub owego grzechu, gdy dziecko będzie widziało, że ty sam te same grzechy popełniasz.

A cóż dopiero powiedzieć o rodzicach, które nie tylko przykładem ale słowem dzieci od wypełniania przykazań bożych odwodzą?

Dlaczego to słusznie mówi stare polskie przysłowie; „Jakie drzewo, taki klin; jaki ojciec, taki syn!“

Przyczyną tego między innymi jest i ta że wiele złych skłonności i następnie i nałogów bywają dziedzicznymi, jak np. pijaństwo, nieczystość itd. Tak jak dzieci bywają podobne rodzicom co do własności zewnętrznych, tak też bywają im podobne co do własności i skłonności wewnętrznych i moralnych, będących w zbyt wielkim związku i zależności od ciała.

Często można czytać w pismach katolickich, jakto z niektórych rodzin prawie wszystkie dzieci poszły na służbę bożą: chłopcy na księży lub bractwisków, a dziewczęta wstąpiły do klasztoru.

Ale i odwrotnie nieraz i to najczęściej nawet bywa.

Rada naukowa w Ameryce pól. badała bardzo starannie losy jednej złej rodziny i przekonała się że 142 było żebrakami, 64 mieszkańcami domu ubogich, 76 zbrodniarzami, a bardzo wielka liczba osób niemoralnych, bardzo nisko upadłych, i utrzymanie tych osób kosztowało Rząd milion dolarów

Wiadomości z Osad Polskich

Rózańcowo (kol. Azara)

Wybór nowego zarządu

Dnia 18 grudnia 1927 r. odbyły się wybory nowego zarządu Stowarzyszenia Opieki nad Młodzieżą, do którego zostali wybrani: Mikołaj Jagas prezesem, Florjan Idzi zastępcą, Andrzej Szydłowski sekretarzem, Antoni Piasecki zastępcą, Mikołaj Jawny kasjerem.

Bilans Stowarzyszenia Opieki nad Młodzieżą w Azarze w czwartym kwartale 1927 r.

DOCHÓD		
Róża św.	Zelat.	Dochód
II	Jadwigi Kruchowska M.	9.20
I	Anny Jaśnikowska Frka	7.20
I	"	1.60
III	Florjana Idzi Izydor	12.40
V	Jacka Raczkowski Jan	4.80
V	Domnika Jawny Mikołaj	3.20
II	Stanisława Kruchowski Jan.	1.60
I	Wojciecha Jaśnikowski Win.	3.20
VII	Antoniego Raczkowski Józef	1.60
VIII	Alfonsa Wohn Adam	1.20
VII	Antoniego Raczkowski Józef	5.20
VII	M. Magdaleny Idzi Paulina	5.20
"	"	7.60
IV	Moniki Tereszczuk Marja	6.40
V	Heleny Kalafarska Katarz.	6.80
VI	Zofji Soja Zofja	2.00
VIII	Kunegundy Jawna Marja	6.40
"	"	6.80
II	Jadwigi Kruchowska Mch.	2.20
IV	Domnika Jawny Mikołaj	1.60
II	Stanisława Kruchowski Jan	2.40
VII	Antoniego Raczkowski Józef	4.80
III	Florjana Idzi Izydor	4.80
VI	Joachima Gregorzyn Michał	6.00
I	Wojciecha Wine. Jaśnikowski	1.20
I	Anny Jaśnikowska Frka	1.60
IX	Bronisławy Wdowiak Anna	8.00
VI	Zofji Soja Zofja	1.60
IV	Moniki Tereszczuk Marja	1.60
VII	M. Magd. Idzi Paulina	5.60
III	Elżbiety Sniechowska Marja	80
X	Salomei Kruk Jadwiga	2.40
V	Heleny Kalafarska Katarz.	1.60
XI	Gertrudy Dłutow. Genowefa	9.20
IV	Domnika Jawny Mikołaj	1.60
II	Stanisława Kruchowski Jan	3.20
Wynajęcie domu kawalerom		2.—
		\$ 154.60

ROZCHÓD

Naprawienie zamku kasy	1.—
Oplacenie poczty za książki	1.—
Siostry nauczycielki za IV kwart,	60.—
Katecheta za IV kwart,	15.—
Msza żałobna za śp. Markiewicza	5.—
	82.—
Pozostało z III kw,	218,85 \$
Dochód	154,60 "
	373,45 "
Rozchód	82,—
Pozostaje	291,45 \$

Kazmierzowo (kol. Korpus)

Na pomnik Mickiewicza w Wilnie, na ręce Józefa Kozłowskiego złożyli:

Kozłowski Józef 10.—, Słoneczewski Jan 5.—, Pawlicki Antoni 5.—, Szczepkowski Hipolit 1.—, Szczepkowski Józef 0.50, Mateusz Skrzydlewski 1.—, Tomaszewski Julian 1.—, Tarnowski Józef 1.—.

Razem 24.50 \$

Wojciechowo (Cerro-Cora)

Polska Szkoła Wakacyjna

Polska szkółka wakacyjna już od kilku tygodni funkcjonuje, ale zaledwie 15 dzieci do niej uczęszcza, chociaż mogłoby najmniej 30 uczęszczać, bo roboty tak pilnej w tym czasie nie mają.

Ze tak małą liczbą dzieci to dlatego, że niema komu opieszających rodziców napominać, — Zeszłego roku objeżdżał nasze kolonie w okolicy Bonplanu Ks, Jan Tomala, napominał i zachęcał, a nawet zanomogi nie poskąpił; w tym roku niema już komu napominać, a komitet tyle posłuchu niema.

Drugą przyczyną małej ilości dzieci w szkole jest, iż cały ciężar utrzymania szkoły spada tylko na rodziców posyłających dzieci, bo reszta parafjan nie mających lub niechęcych posyłać dzieci, do szkoły, niechce płacić na jej utrzymanie.

Przeto też niektórzy rodzice, którzy powinni by po troje, nawet czworo dzieci do szkoły posyłać, posyłają tylko po jednemu lub dwoje, bo za każde zapłacić, trochę za wielki wydatek. Ogół zaś zapomina, że jego obowiązkiem jest dbać i szkołę podierać, bo pożytek i błogosławieństwo z niej cała parafia mieć będzie.

Aby po Nowym Roku liczba dzieci w polskiej szkółce wakacyjnej doszła do liczby z przed roku, i żeby rodzicom użyć w płaceniu, komitet parafjalny po naradzie z Ks. Prob. postanowił jechać w kołędę, a gospodarze aby kołędnikom ofiarowali po 2 pesy, które będą użyte na podparcie polskiej szkółki wakacyjnej.

Najazd czeski

Widocznie spodobało się Czechom (emigrantom z Wołynia) nasze Wojciechowo, bo coraz liczniej do nas zjeżdżają.

Przed rokiem przyjechało ich kilka rodzin i kupili gospodarstwa gotowe — niezgorzej za fiskal płacąc — a nasi powędrowali dalej w las,

Przed kilku tygodniami znów kilka rodzin czeskich przyjechało i szukają od kogo by odkupić,

Na pieniądze niektórzy z naszych się łakomią; gotowi sprzedać gospodarstwo w dobrym miejscu, wśród ludzi i przy drodze, a iść w głąb lasu, gdzie ni drogi, ni kaplicy, ani szkoły; ni gdzie co kupić lub sprzedać, a jednak za pieniądze gotowi iść na taką poniewierkę.

I od Niemców chcieli Czesi gospodarstwa kupować, lecz ci cenę należycie swą pracę, podali cenę odpowiednią, taką, żeby po sprzedaniu jednej gospodarstwa, mogliby drugą, lepszą kupić.

Czy nasi nad tem się zastanowią?

Baczność osadnicy na fiskalu!

Pragnąc przestrzedz osadników polskich przed następstwami, na jakie narażają się handlując ziemią fiskalną czyli „rosami“, zwróciliśmy się o poradę w tej sprawie do najwyższych urzędów: Ministerstwa Rolnictwa i p. Posła Dr. Mazurkiewicza.

P. Poseł zasięgnawszy informacji u Dyrekcji Ziemi, nadesłał nam wyjaśnienie, przytaczając następujące paragrafy:

Art. 10 — Każda dzierżawa, nadane lub sprzedane (przez Rząd) działki (solares o lotes), na których nie zostały wypełnione obowiązki wymagane przez prawa i te, które Władza Prawodawcza może ustanowić, mogą być kadukowane; poprawienia (mejoras) i kwoty wpłacone przechodzą na własność Rządu. Zaś

Art. 15 mówi — Nabywcy ziemi na kolonjach rolniczych, są zobowiązani mieszkać osobiście i dopuki nie mają tytułów własności, nie mogą sprzedać ani wyrzec się swych praw na korzyść kogo innego pod żadnym warunkiem, z wyjątkiem w wypadku spadkobierstwa.

Tak więc osadnicy na fiskalu ryzykują, czyniąc te częste zmiany i sprzedaże, iż w końcu zostaną na lodzie.

Od Ministra Rolnictwa otrzymaliśmy wyjaśnienie, że nabywców ziemi fiskalnej w Misiones obowiązuje dekret z dnia 15 Marca 1926 r., którego poniżej podajemy:

a) Kto otrzyma koncesję na ziemię i na niej zamieszka, zobowiązany jest zasadzić piątą część ziemi zdatnej jerbą w ciągu dwóch lat, licząc od daty otrzymania tytułów prowizorycznych.

b) Nie potrzebują koniecznie mieszkać na czakrach, jeśli zobowiążą się połowę zdatnej ziemi, w ciągu trzech lat jerbą zasadzić.

c) Mogą otrzymać aż po 100 hektary ziemi, jeśli zobowiążą się w ciągu czterech lat 75 procent ziemi zdatnej jerbą zasadzić.

d) Koloniści którzy niechęcią mieszkać na ziemi otrzymanej, będą musieli dopłacić do wartości ziemi otrzymanej:

5 od sta za	25 ha. otrzymanych
15 " " "	50 " "
25 " " "	75 " "
35 " " "	100 " "

e) W nadaniu ziemi będą uzgłędnieni ci, co okażą się najzdatniejsi do wykonania powyżej wyliczonych warunków.

f) Dla otrzymania tytułu własności, musi być najmniej 850 krzaków jerbą trzyletniej na hektarze.

Co się tyczy solicitud, to koncesję na ten lub ów dział ziemi (czakier) dostanie ten, kto przedstawia najlepszą gwarancją, że wszelkie wymagane warunki wypełni.

Ktokolwiek wniósł podanie (solicitud), a później upodobał sobie inny dział (czakier), nie potrzebuje wyrzekać się swego prawa przed Juezem de Paz, bo opuszczenie czakry przed otrzymaniem tytułu prowizorycznego jest wystarczającym aby prawo stracić.

Baczność więc osadnicy! Nie lekceważcie sobie przepisów rządowych, abyście potem nie narzekali! Zawczasu starajcie się wypełnić co Rząd wymaga, abyście nie mieli trudności w otrzymaniu tytułu własności.

Redakcja

Zakład krawiecki: „EL PROGRESO“
Jan A. Niczwyda & Cia.
 Specjalność w szyciu ubrań do miary
 Wielki wybór kazymirów angielskich.
 Ceny przystępne
 ul. Ing. Perreira Nr. 109 Ciudadela F.C.O.
 Pr. Buenos Aires

ZYGMUNT BIAŁOBRZESKI

Tłomacz Przysięgły

(Traductor (Publico))

dla języków

polskiego i hiszpańskiego

Buenos Aires,

c. Mexico 474

Michał Lubaczewski

Sklep — wielki wybór towarów. — Kupno produktów kolonialnych.

AZARA

Misiones

Otwarcie oddziału Polskiego

w

BANCO HOLANDES de la AMERICA del SUD

Kapitał 19.180.000.—

Dom centralny: Btme. Mitre 300 esq. 25 de Mayo
 Agencja Nr. 1: Corrientes 1900 — Buenos Aires

Wysyłamy nawet do najmniejszych miejscowości w Polsce w Złoty, Dolarach Półn. am., płatnych w biletach (kwitach dolarowych), po najlepszym kursie zmiennym i za nieznacznym wydatkiem.

Otrzymujący pieniądze w Polsce, nie płaci wcale i żadnego wydatku i otrzymuje pieniądze w swem mieszkaniu.

WYSYŁKI TELEGRAFICZNE DOCHODZĄ DO ADRESATA MAJPUŻNIEJ W 7 DNI I POBIERAMY TYLKO m\$n. 3.— ZA WYDATKI TELEGRAMU.

PRZYJMUJEMY W DEPOZYT DO KASY OSZCZĘDNOŚCI, PŁACĄC PROCENT 5% ROCZNIE, OBLICZAMY SKŁADAJĄCEMU KWARTALNIE.

Składaj po \$ 5.- miesięcznie a po 5 latach będziesz miał m/n \$ 345.95.

PIŚCIE I MÓWCIE PO POLSKU!

Już wyszedł i jest do nabycia

Samouczek POLSKO-HISZPAŃSKI oraz Słownik POLSKO-HISZPAŃSKI

opracowany przez p. Zygmunta Białobrzeskiego.

Tłomacza przysięgłego w Bs. As.

Zamówienia wraz z pieniędzmi kierować pod adresem:

Eugenjusz Olejniczowski c. Paraguay 4023 — Bs. Aires

Cena z przesyłką pocztową wynosi \$ 1.75 m/nacional.

Humor

U chorego

- Jak się miewa wasz mąż?
- Cokolwiek lepiej, zjadł nawet miś grochu,
- Czy z apetytem?
- Nie, z kapustą.

Przekonał go

- Słuchaj, Wojtek, czemu ty się nie żenisz z Magdą?
- Bo mama mi mówi, że ona nic niema
- O jakiś ty głupi! adyc jak się z nią ożenisz, to ona będzie ciebie miała.
- Świętą prawdę dagasz . . . . . teraz to już się z nią ożenię!